

ва; Петръ не ѝ е глава но Христосъ. Петръ не е самый-тъ камыкъ въ това духовно зданіе, но всички-ти Апостоли и Пророци, и всякой истиненъ Христіанинъ. Іаковъ а не Петръ бѣше прѣдсѣдатель на църквѣ-тѣ въ Іерусалимъ (Дѣ. 15; 19, 23), и Павелъ му ся противи въ очи въ Антиохіѣ Гал. 2; 11), и въ 18-тѣ главѣ ученици-ти пытахъ Христа, “Кой е по голѣмъ въ царство небесно?” което показва че Христосъ не бѣше понапрѣдъ направилъ Петра началникъ?

II. Що значи дума-та *църква* ?

О. На Еллинскій языкъ тя е *εκκλησία* ἐκκλησία, отъ ἐκκαλέω, да извыкамъ или свыкамъ чловѣцы на събраніе, и

1. Тя значи *събраніе*. Той е който е былъ на събраніе (на Еллински *εκκλησία*) въ пустыніѣ-тѣ” Дѣ. 7; 38. Когато ся събирате въ църквѣ-тѣ” т. е. кога ся събирате въ събраніе или межлись. 1 Кор. 11; 18.

2. Тя значи *събраны-ты чловѣцы* или всички-ты чловѣцы отъ едно мѣсто, които обыкновенно ся събиратъ за поклоненіе Божіе. Такава църква е *мѣстна*, защото оныя които съставлятъ църквѣ-тѣ сѣ отъ едно мѣсто. Тя пакъ трѣбува да има пастырь и да може да извършува таинства-та и пр. Това е значеніе-то на “църквѣ-тѣ” въ Мат. 18; 17. “Кажи това на църквѣ-тѣ,” която не може да бѣде всички-ты Христіанскы църквы на всякъдѣ; но мѣстно-то събраніе на братія-та. Така “Павелъ и Варнава събрахъ църквѣ-тѣ” въ Антиохіѣ (Дѣ. 14; 27)